

Visie, missie en doelen Stichting Platform Voedselbossen

Visie:

Natuur en gezond voedsel zijn een GRONDrecht. Samenleven volgens de ethische principes van de permacultuur -zorg voor de aarde, zorg voor de mens, overvloed delen– is van vitaal belang.

De natuur, waar wij onderdeel van zijn, is een totaal efficiënt en regenererend systeem.

De visie van Platform Voedselbossen is dat mensen gaan ervaren dat samenleven in een groene, schone, gezonde, voedzame en betekenisvolle leefomgeving vanzelfsprekend is en noodzakelijk is voor een goed functioneren. Daarin ontstaat op een organische manier een voor iedereen toegankelijke en solidaire samenleving die gebaseerd is op onderling vertrouwen, gemeenschappelijkheid en gunnen. In elke Nederlandse gemeente zijn hiertoe één of meerdere voedselbossen gerealiseerd.

Permacultuur voedselbossen zijn de verbindende factor waarin dit alles tot leven komt en zijn een noodzakelijke stap in de transitie van monoculturen naar meer diversiteit in de landbouw. De huidige landbouw is gericht op korte termijnopbrengsten door de teelt van met name eenjarige gewassen. De stichting kijkt verder vooruit; rekening houdend met komende generaties en extreme weersomstandigheden. Vaste planten zijn minder weersgevoelig en leveren op termijn grote (gezonde) oogsten op.

Het aanbrengen van meer diversiteit in de landbouw is daarmee niet alleen goed voor de huidige (bio)diversiteit, maar ook een noodzaak voor de toekomst: voedsel zekerheid. Door mensen actief te betrekken in nieuwe landbouw-/ecosystemen herontdekken mensen hun waarde in dit geheel. Deze nieuwe kennis draagt tevens bij aan het behoud van deze systemen.

*Plan je voor één jaar, dan plant graan.
Plan je voor tien jaar, dan plant bomen.
Plan je voor het leven, dan geef mensen
onderwijs en scholing.*
Guanzi-geschriften; ca. 645 v. China

Missie:

- Het belang van permacultuur voedselbossen bij een groot publiek onder de aandacht brengen (waaronder ook beleidsmakers, maatschappelijke organisaties en agrariërs) zodat er middelen en mensen komen om een deel van de landbouwgrond versneld te transformeren tot voedselbos. Initiatieven daarin ondersteunen.
- Mensen onderwijzen over de noodzaak en waarde van meer diversiteit in de landbouw. Meer diversiteit en kennis zal leiden tot een kansrijker, groener en gezonder Nederland waar mens, dier, natuur en voedsel met elkaar in verbinding staan en mensen niet denken in tekorten/concurrentie maar in overvloed (elkaar aanvullen).

Dit doen we door:

- het bijbrengen van de leer van de permacultuur (ethische en ontwerpprincipes)
- het gezamenlijk opzetten van en werken in voedselbossen/permacultuursystemen
- het faciliteren van het stromen van kennis over levensvormen, bodem(leven), planten en al hun toepassingen (bouw netwerk)
- het kopen van grond en plantgoed
- Het activeren van mensen om samen plezier en avontuur te beleven aan het verbouwen van voedsel in samenwerking met de natuur.
- Onze stichting fungeert hierin als platform, dat als een vliegwiel zal werken. Van 'bovenaf' komende trends, ontwikkelingen en beleid (zoals de Green Deal Voedselbossen) beschouwen we

kritisch. Voedselzekerheid, een gezonde/groene leefomgeving, toekomstbestendigheid en zelfontplooiing en autonomie van mensen staan bij ons voorop. Het zullen niet de trends/ontwikkelingen van bovenaf zijn die het vliegwiel laten draaien, maar de intrinsieke motivatie van mensen die bij ons netwerk zijn aangesloten. In die zin zal (het netwerk van) Platform Voedselbossen een inspiratiebron vormen voor beleid van bovenaf en zelf ontwikkelingen in gang zetten.

Doelen kort termijn (1 jaar):

- Het creëren van een voorbeeld voedselbos van minimaal 3 hectare op Walcheren. De stichting faciliteert daarin een gebouw waarin ondernemers en andere betrokkenen kennis delen en activiteiten aanbieden. Het aanbod kan variëren van het bouwen van hutten met klei & leem en het aanbieden van creatieve therapie tot het onderwijzen in plantenkennis/ecosystemen en voedingsleer.
- Het waar mogelijk nu al ondersteunen van andere initiatieven inzake ontwerp, crowdfunding, netwerk, kennis, enzovoorts.
- Het realiseren van een kerngroep van circa 10 'vrienden' die zich belangeloos inzetten voor de stichting en/of de aangesloten initiatieven (voedselbossen).
- Naamsbekendheid en netwerk opbouwen via website, meetings, benaderen organisaties (Aardpeer, Stichting Zeeuws Landschap, ZMF, etc.), bezoeken van bestaande voedselbossen, nieuwsbrief en social media.
- Opzetten van een Content Management Systeem (CMS). Dit systeem brengt het geheel aan betrokkenen, geldstromen, middelen en beplanting/functies in voedselbossen in kaart. In het CMS krijgen betrokkenen rollen toegewezen, wordt kennis ontsloten, kunnen mensen elkaar vinden/met elkaar verbinden en wordt informatie gedeeld over voedselbossen, variërend van oogstmomenten tot plantlocaties.

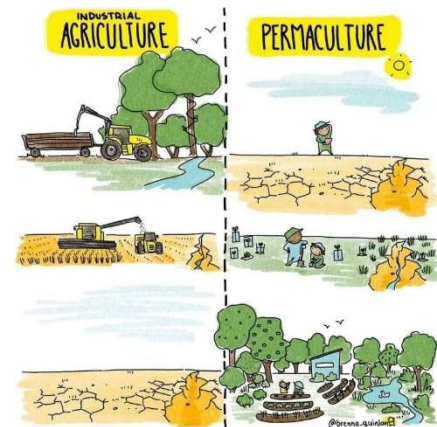
Doelen langere termijn:

- Het creëren van een kansrijke, ecologische, gezondere en voedzame leefomgeving door het verbinden van mensen met elkaar, met de natuur, met voedsel en met de leefomgeving. Permacultuur voedselbossen zijn de plekken waar de transitie tot stand komt.
- Het met middelen, handen en CMS ondersteunen van ondernemers en organisaties die een permacultuur voedselbos willen opzetten, uitbreiden of verbeteren.
- Het meehelpen realiseren van permacultuur voedselbossen in Nederland en in tweede instantie ook daarbuiten, door het transformeren van een deel van traditionele landbouwgrond naar voedselbos.
- Zeeland gaan profileren als 'Blue Zone' en hierin reeds invulling geven. Blue zones zijn gebieden in de wereld waar de mensen gemiddeld zeer én gezonder oud worden. Kenmerken van deze locaties zijn veelal: gemeenschapszin en een natuurlijke leefstijl (veel buiten). Permacultuur voedselbossen zien wij als vitaal onderdeel van het creëren van zo'n zone. Daarbij is Walcheren, van waaruit we opereren, de uitgelezen locatie om het eerste voedselbos van onze stichting te vestigen. Walcheren werd in het verleden de Tuin van Zeeland genoemd.
- Een groot deel van de bevolking actief betrekken en een rol laten innemen in een voedselbos, waaronder zeker ook de ouderen, kinderen en mensen die in de huidige samenleving maar moeilijk tot hun recht komen. Ouderen dragen hun kennis over op de volgende generaties, waardoor deze niet verloren gaat.
- In elk Europees land en op elk continent 1 voedselbos (helpen) realiseren.

Noodzaak

De huidige manier van landbouw bedrijven put de aarde uit. Met tot gevolg: verlies van biodiversiteit, aantasting van de waterkwaliteit, dierenleed, verdichting van de grond, aantasting van het bodemleven en versobering van de leefomgeving als geheel. Slechts 3% van de beroepsbevolking (inclusief de boeren) werkt in banen die direct afhankelijk zijn van de agrarische productie. Met zo weinig handjes, toenemende regelgeving en zware concurrentie uit het buitenland is niet te verwachten dat deze kleine groep het hoofd boven water kan houden én natuurinclusief gaat werken.

Wij zien permacultuur voedselbossen als een noodzakelijke stap in de transitie van monoculturen naar meer diversiteit in de landbouw. Dus -naast eenjarige monocultuur teelten- meer landschappen met een polycultuur aan vaste eetbare planten creëren, het liefst gecombineerd met moestuinen aan de rand van het bos. En we zijn daarin niet alleen. Uit een poll door de PZC in 2020 blijkt dat 73% van de Zeeuwen meer voedselbossen in Zeeland wil!

Meerwaarde van permacultuur voedselbossen

- natuur en voedselproductie (landbouw) en eventueel houtproductie (bosbouw) verenigen
- bijdragen aan een groene, gezonde leefomgeving
- bijdragen aan voedselzekerheid
- bijdragen aan goed grondwaterbeheer en het watersysteem als geheel
- bijdragen aan (plaatselijke) klimaatverbetering door o.a. vastleggen van CO2
- bijdragen aan bodemverbetering en biodiversiteit
- bijdragen aan luchtzuivering en verbeteren luchtkwaliteit
- bijdragen aan energiereductie
- bijdragen aan zelfredzaamheid van mensen
- bijdragen aan het vinden van oplossingen voor ecologische waterzuivering en ecologisch bouwen
- veilig stellen plantensoorten
- mensen verbinden (met elkaar, met voedsel, met natuur en met de leefomgeving)
- bijdragen aan de bestrijding van (welvaarts)ziektes; bevorderen geestelijke en lichamelijke gezondheid
- arbeid creëren, ondernemerschap stimuleren, mensen activeren
- enthousiasme voor en kennis over permacultuur en voedselbossen verspreiden en op die manier het behoud van voedselbossen veilig stellen
- bijdragen aan een meer gebalanceerd voedingspatroon; meer diversiteit van eigen bodem door meer soorten aan te bieden en meer meerjarige gewassen (in plaats van overwegend eenjarige gewassen)
- de stress rondom voedsel verminderen – gezond voedsel beter beschikbaar maken voor alle budgetten; plekken om de hoek waar onbespoten voedsel de norm is (daarin gaat permacultuur nog verder dan biologisch)

Namens het bestuur van Stichting Platform Voedselbossen,

Viviane Smit - voorzitter

Anne Marieke Linskens - penningmeester

Imco Flipse – secretaris

Mei 2021

